

Nasjonal likestillingskonferanse

Gerd Louise Molvig, Norgesunionens FOKUS-kontakt
Mars 2018

OPPSUMMERING AV NASJONAL LIKESTILLINGSKONFERANSE 28.02.18

Konferansen ble arrangert av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i samarbeid med Barne- og likestillingsdepartementet (BLD). Innleggene er streamet og ligger på www.regjeringen.no

Seksuell trakassering foregår både fysisk, verbalt og ikke-verbalt (nærgående blikk, kroppsspråk, bilder) og er en likestillingsutfordring som har konsekvenser for enkeltpersoner, arbeidsplasser og for samfunnet. Temaet ble belyst ved en mangfoldig tilnærming: slampoetisk, dramatisert av skuespiller Sofie Frost, innlegg ved likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO), forskere (også en dansk professor), ansatte i flere departement, HR-direktør i Telenor, KS, LO, Spekter, Norges idrettsforbund, Arbeidstilsynet, sosialantropolog, journalist og politikere.

Noman Mubashir, journalist i NRK, var en dyktig konferansier, som minnet om at vi i kjølvannet av #Metoo har fått: #Mentoo, #Churchtoo og #Mosquetoo.

Vår nye Barne- og likestillingsminister, Linda Hofstad Helleland (H) åpnet konferansen. Som bildet viser, ble innleggene døvetolket. Hun understreket alvorret ved seksuell trakassering. Det eksisterer overalt, og en endring er helt nødvendig for at det skal være trygt å delta på alle samfunnets områder. Vi må forebygge og håndtere, finne felles tiltak tross forskjellige partier – både på kort og lang sikt. Det må arbeides bevisst både i barnehager, skoler og på arbeidsplasser. Vi må gi rettsikkerhet både til offer og overgriper, avsluttet Helleland.

Regjeringsadvokaten var representert v/advokat Elisabeth Stenwig. Hun snakket om hvordan domstolene møter saker om seksuell trakassering. Diskrimineringsnemnda skal ikke behandle disse sakene, de skal til domstolene – men nesten ingen kommer dit! Hvorfor? Sakene krever bevis, er

belastende/ubehagelige over tid og betinger aktivitet. Man må selv møte opp i retten, og rettsmøtet er åpent. Ingen tvil om at dette er skremmende, fiendtlig, ydmykende, plagsomt og nedverdiggende, understreket advokaten.

I Danmark blir 50% av alle saker avvist pga «ord mot ord». Den som er krenket, sier ikke i fra, er ofte passiv og oversitter frister. Den som reiser saken, blir nesten alltid sagt opp, eller forsvinner selv. Seksuell trakassering er makt i lys av kjønn og etnisitet som påfører skyld, skam, er tabubelagt og holdes skjult. Det er kostbart og et ledelsesansvar. Man møter ofte disse tre nektelsesstrategier: 1. Har overhodet ikke skjedd 2. Var selv med på det 3. Er Ikke omfattet av lovgivningen

Hanne Bjurstrøm er opptatt av veiledning både til arbeidstakere og –givere. Det er dyrt å gå til domstolene, og det blir ofte «påstand mot påstand». Å løse saken på lavest mulig nivå er best. Seksuell trakassering bør bli en del av HMS arbeidet, og vi må få en annen seksualundervisning i Norge.

Vi trenger et systematisk HMS arbeid mot trakassering, sa Hanne Bjurstrøm (LDO). Kvinner er overrepresentert, spesielt unge kvinner mellom 20-45 år i sykepleie- og serviceyrker. Forbudet fungerer ikke. Det handler om ulike maktforhold/ulikestilling og høye terskler for å varsle. Isteden bytter man jobb. Målet er å forebygge gjennom individuelt lovvern og strukturelle endringer via arbeidsgiver. Hun brukte ord som: redd for ikke å bli trodd, krenkende, nedverdiggende og skremmende.

Funn fra norsk og internasjonal forskning bekrefter at seksuell trakassering påvirker trivsel, somatisk og psykisk helse, og man har høyere risiko for langtidsfravær. Seksuell trakassering oppleves ulikt av menn og kvinner, menn er mer «tolerante». Hun understreker at det er et vanskelig fenomen, men det er uakseptabelt og ulovlig – ca. 4% utsettes hver måned. Kvinner mellom 17-24 år er særlig utsatt, og det er mest utbredt innen helsevesenet og i hotell- og serveringsbransjen. Arbeidsgivere må få dette inn i risikoanalysen, de må ha varslings- og oppfølgingsrutiner, og verneombud må involveres.

Hotellnæringen har kun 20% organisasjonsgrad, og de mangler tillitsvalgte som kan drive forebyggende arbeid. Overnattings- og serveringsbransjen topper statistikken. Holdningsarbeid er viktig. Det skal ikke være skambelagt å snakke om trakassering.

Hva er status for den meste utsatte bransjen?

- «Felles definisjon og veiledning er til behandling i etatene. Lansering før sommeren
- Arbeidstilsynets inspektører for hotell og restaurant har fått opplæring om den nye veiledningen
- Samarbeid med bransjeprogrammet for uteliv om bevisstgjøring og spredning av veiledning
- Seksuell trakassering legges inn på Arbeidstilsynets inspeksjoner i bransjen»

Telenor, med ca. 30.000 ansatte rundt om i verden, har et sterkt fokus på seksuell trakassering. De har klare varslingsrutiner og formidler til sine ansatte at alle skal føle seg trygge, respektert og inkludert. Rådgiver fra Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) ga et usedvanlig godt inntrykk. De har nulltoleranse, og ved risikoatferd kan man miste jobben uten dom. De har klare regler for oppførsel, og hos dem blir alle meldinger tatt på alvor.

Arbeidstilsynets innsats må styrkes (omtalt i den nye Regjeringsplattformen). Flere departement jobber allerede sammen, og de samarbeider også med LDO. Det er et langsiktig arbeid, men det er

viktig at trykket holdes oppe. Utfordringen ligger nå spesielt hos partene i arbeidslivet og myndigheter til å sørge for at #Metoo faktisk fører til endring.

Avslutningsvis minnet programleder om at seksuell trakassering også foregår på sosiale medier, men vi må ikke glemme at det var nettopp sosiale medier som ga oss #Metoo-kampanjen. Vi har allerede fått en større bevissthet – det blir ingen døgnflue. **Momentum er nå!**

Gerd Louise Molvig

Norgesunionens FOKUS-kontakt